

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Opiskelijoiden osallistaminen aktiivisemmiksi toimijoiksi

Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymä Joensuu Tekniikan yksikkö

Jani Hyttinen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11 / 2015

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Jani Hyttinen	Sivumäärä 31 ja 4 liitesivua
Työn nimi Opiskelijoiden osallistaminen aktiivisemmiksi toimijoiksi	
Ohjaava(t) opettaja(t) Kari Keuru	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymä Joensuu Tekniikan yksikö / Sanna Turunen- opinto-ohjaaja	
Tiivistelmä <p>Kehittämishankkeeni tavoitteena on saada esille mahdollisuuksia, joiden avulla Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymän Joensuu Tekniikan yksikön opiskelijat saataisiin aktiivisemmin osallistumaan opiskelijakunnan hallituksen (JOPO) järjestämiin tapahtumiin ja tempauksiin. Yhtenä osa-alueena opinnäytetyöni käsittelee osallisuuden tasoja sekä sosiaalisen vahvistamisen käytänteitä, joiden avulla osallisuus toteutuisi nykytilaa paremmin. Osallisuuteen liittyy vahvasti tieto itseä koskevista asioista, eikä myöskään kokemusta itseä koskeviin vaikutusmahdollisuuksiin voi unohtaa.</p> <p>Ammattialalle opinnäytetyöstä tekee ajankohtaisen se kuinka sosiaalinen vahvistaminen toteutuu ammattiopetuksen arjessa. Opinnäytetyössä käsitellään sosiaalisten vahvistamisen näkökulmaa kehitettäessä toiminnasta opiskelijälähtöistä sekä kuinka opiskelijoiden omaa kansalaisvaikuttamista voitaisiin kehittää innostavuudella.</p> <p>Opinnäytetyötä varten hankitun aineiston avulla JOPO saa tietoa, missä formaateissa Tekniikan yksikön opiskelijat haluavat heitä koskevista tapahtumista tiedotettavan sekä millä tasolla opiskelijoiden tietous on heille järjestetyistä tapahtumista. Opinnäytetyö tarjoaa näkökulmia ja ideoita, millä keinoin opiskelijälähtöisyyttä voitaisiin kehittää, että Tekniikan yksikön opiskelijat saataisiin paremmin innostettua ja osallistettua yhteisiin tapahtumiin sekä toimimaan aktiivisempina vaikuttajina omassa oppimisympäristössään.</p> <p>Aineistosta sain selville kuinka tapahtumista tiedottamiseen haluttaisiin kehitystä. Vaikutusmahdollisuuksien koetaan paranevan, jos opiskelijat tietäisivät paremmin, kuinka oppilaitoksessa voi vaikuttaa sekä mitkä asiat vaikuttavat opiskelijoiden aktiivisuutta lisäävästi. Tarkastelen opiskelijälähtöisyyttä vertaistuen, sosiaalisen vahvistamisen käytänteiden, osallisuuden tasojen sekä yhteisötoiminnan kautta. Käsittelem myös opiskelijoiden itsensä vastuuta omasta aktiivisuudesta ja osallisuuteen vaikuttavista näkökulmista.</p>	
Asiasanat Sosiaalinen vahvistaminen, vertaistuki, osallisuus, aktiivisuus	

ABSTRACT

Author Jani Hyttinen	Number of Pages 31 and 4 pages of attachments
Title How to engage students to be more active operators	
Supervisor(s) Kari Keuru	
Subscriber and/or Mentor Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymä Joensuu Tekniikan yksikkö/ Sanna Turunen- student counsellor	
Abstract <p>The goal of my development project is to bring out ways to get students of Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymä Joensuu Tekniikan yksikkö to take part in events organized by the student board (JOPO) more active. This thesis partly covers levels of participation and customs of social empowerment which will improve participation. Participation has to do with knowledge of those matters that involves students.</p> <p>This thesis is topical because of how social empowerment occurs in daily professional training. In thesis I process point of view of social empowerment to make activity more student oriented and how to raise students' civil activity skills by improving motivation.</p> <p>The material acquired for this thesis will give knowledge to JOPO in which formats the students of technical unit want information of events and how well the students think they have been informed about those events. Thesis also offers point of views and ideas how to improve student oriented approach so that students would be more motivated, participate events more active and work more active to effect on their school environment.</p> <p>..</p> <p>I found out from the material that students wanted that events should be announced earlier. Students feel that their ways to affect would be better if they knew how they can affect in their school. I examine student oriented approaching by peer supporting, knowledge of social empowerment, levels of participation and co-working. I also reflect students' responsibility of their own activity and the point of views that effect on participation.</p>	
Keywords Empowerment, peer support, participation, activeness	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 OPINNÄYTETYÖN TIETOPERUSTA	7
2.1 Opiskelijoiden osallisuuden kehittäminen	8
2.2 Vastuu opiskelijoilla itsellään	10
2.3 Vertaistuki opiskelijayhteisöissä	11
2.4 Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikön opiskelijakyselyt	12
2.5 Osallisuuden tasot ja yhteisötoiminta	13
2.6 Osallisuus ja osallistuminen käsitteinä	15
3 MENETELMÄT AINEISTONHANKINNASSA	16
3.2 Määrällinen aineistonhankinta	18
3.3 Laadullinen aineistonhankinta	19
4 AINEISTON ANALYYSI	20
4.1 Mitä yhteisiä tapahtumia opiskelijat muistavat järjestetyn?	21
4.2 Missä tiedotuksia seurataan mieluiten?	22
4.3 Kuinka kiinnostaviksi tapahtumat koetaan?	23
4.4 Kuinka tapahtumien kiinnostavuutta voitaisiin lisätä?	24
4.5 Mitkä asiat vaikuttavat osallistumiseen	27
4.6 Kuinka seuraavat asiat vaikuttavat osallistumiseen?	27
5 TEEMAHAASTATTELU	27
6 LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS AINEISTONHANKINNASSA	28
7 KEHITYSEHDOTUKSIA OPISKELIJAKUNNAN HALLITUKSEN TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEEN	30
8 LOPUKSI	31
LÄHTEET	32
LIITTEET	33

1 JOHDANTO

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Joensuu Tekniikan ja kulttuurin ammattioppilaitos on saanut syksyllä 2014 kestävän kehityksen sertifikaatin, jonka johdosta yleisesti on alettu toteuttamaan kestävän kehityksen teemoja:

Jätteen käsittely ja kierrätys, Energia ja vesi, Oppilaitosturvallisuus, Opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointi, Kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisy sekä kodin ja koulun välinen yhteistyö. Käytän opinnäytetyössäni Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän Joensuu tekniikan yksiköstä lyhennettä Tekniikan yksikkö (AmoJT), selkeyttämään tekstissä käytettävää ilmausta opinnäytetyöni tilaajaorganisaatiosta.

Opinnäytetyö käsittelee edellä esiteltyihin teemoihin sisältyviä kehittämiskohteita, joiksi valikoitui opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointi. Yhtenä osana oppilaitoksen hyvinvointiteemoihin liittyy vahvasti tiedon kulku osapuolelta ja toimijoilta toiselle. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Joensuu Tekniikan yksikössä esille on nousut tarve saada opiskelijoista aktiivisempia toimijoita, passiivina olemisen sijaan. Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikön rehtori Jyrki Turusen sanoja lainatakseni: ”Opiskelijat on saatava jollakin keinoin objektin sijaan subjekteja.” Opinnäytetyöstä tekee ammattialalle ajankohtaisen se, kuinka sosiaalisen vahvistamisen käytännöt toteutuvat ammattioppilaitoksessa, eli kuinka opiskelijoiden hyvinvointia pyritään kehittämään muulla kuin ammatilliseen kouluttamiseen liittyvillä käytänteillä. Sosiaaliseen vahvistamiseen liittyy kansalaistoiminnassa ja nuorisotyössä yksilön hyvinvoinnin ja elämäntaitojen lisääminen (Lundbom, P & Herranen, J 2014, 6.).

Perusteluna opinnäytetyön tekemiseen on se, että ammattiopistoyhteisön hyvinvointia voi lähteä parantamaan antamalla opiskelijoille mahdollisuuksia vaikuttaa oman oppimisympäristönsä toimintatapoihin ja kuulla heitä, ilman virallisia väyliä, kuten vaikuttaminen kuulumatta opiskelijakunnan hallitukseen, joka toimii virallisena keinona opiskelijoiden kuulemiseen. Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja huomiointi kehittää yhteisöön kuulumisen tunnetta, jonka avulla mahdollistetaan sosiaaliseen vahvistamiseen kuuluvaa sanomaa: nuoren kasvun kokonaisvaltainen tukeminen. Opinnäytetyön aineisto tukee sekä normaalien opiskelijoiden osallistumista toiminnan kehittämiseen, sillä aineiston hankkiminen tapahtuu yhdessä opiskelijo-

den kanssa, ottamalla huomioon myös heiltä itseltään kummunneista ideoista. Lisäksi opinnäytetyön pohdintaa ja tuloksia voidaan käyttää hyväksi parantamaan yhteisten tapahtumien järjestämistä sekä kehittää opiskelijakunnan hallituksen JOPO:n ja opiskelijakunnan välistä yhteistyötä. Ammattialan ajankohtaisuus tulee ilmi siitä kuinka ammattioppilaitoksessa on haluttu saada teemapäiviin enemmän opiskelijälähtöisyyttä. Kansalaisvaikuttamiseen liittyy tietoa siitä, mitä vaikuttamismahdollisuuksia nuorilla on omassa oppimisympäristössään. Lisäksi tarve opiskelijälähtöisyyden menetelmien kehittämiseen on lähtenyt ammattioppilaitoksen sisältä, jolloin toiminnan kehittämiseksi löytyy selvä suunta, jota lähteä kehittämään.

Opinnäytetyöni tilaajana toimii Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Joensuu Tekniikka ja kulttuurin, Tekniikan yksikön opiskelijakunnan hallitus JOPO. Tekniikan yksikkö käsittää auto-, sähkö-/tietoliikenne-, metalli-, turvallisuus- sekä logistiikan alat, joilla opiskelee yhteensä 780 opiskelijaa vuonna 2015. Opinnäytetyön työelämäohjaajani toimi lukuvuonna 2014 – 2015 Joensuun Tekniikan yksikön kuraattori Tiina Venäläinen. Lähdin Tekniikan yksikköön tuottamaan opiskelijoiden hyvinvointia parantavaa opinnäytetyötä, jonka johdosta opinnäytetyöni aiheeksi muovautui kevään 2015 aikana yhteistyö JOPO:n kanssa. Tekniikan yksikön opiskelijakunnan hallitus saa opinnäytetyöstäni näkökulmia ja menetelmiä, joilla Tekniikan yksikön opiskelijoita saataisiin paremmin osallistumaan ja osallistettua yhteisiin tapahtumiin.

JOPO:n hallituksen vastaavana opettajana toimii opettaja Kaisa Jänis, jonka kanssa pohdimme alustavasti ennen opinnäytetyön varsinaisen prosessin alkamista, mitkä seikat saattavat vaikuttaa siihen, ettei melko suuri osa opiskelijoista osallistu JOPO:n järjestämiin tapahtumiin ja tempauksiin.

JOPO toimii kymmenen Tekniikan yksikön opiskelijoista toimivana ryhmänä. Se pyrkii mahdollisuuksien mukaan järjestämään muun muassa teemaviikkoihin liittyvää toimintaa yksikön opiskelijoille, kuten esimerkiksi lukukauden 2014 - 2015 aikana las-kettelureissu Mustavaaralle, myyjäiset kansainvälisyysviikolla, toimintaa asuntoloissa, nuorisovaalit vaalitoimikuntaan, itsenäisyyspäivän ohjelmaa, salibandyturnaus ammattiopistolla sekä PKKY:n yhteinen bänditapahtuman järjestäminen.

Aineistonhankinnan kannalta tehokkaaksi koettiin korrekti ilmaisu tutkimuskysymykselle, hankittaessa tietoa, mitkä asiat vaikuttavat Tekniikan yksikön opiskelijoiden osallisuuteen ja osallistumiseen heille suunnattuihin tapahtumiin, joiden järjestäjänä toimii Tekniikan yksikön opiskelijakunnanhallitus JOPO.

2 OPINNÄYTETYÖN TIETOPERUSTA

Opinnäytetyön aineiston hankinnassa käytän hyödykseni opiskelijoilta itseltään tulleita ehdotuksia ja ideoita, mitä kannattaa ottaa huomioon siinä, että tiedonkulkua saataisiin paremmaksi järjestettävien tapahtumien osalta. Aktiivisuuteen osallistumisen kannalta vaikuttaa merkittävästi tieto itseä koskevista asioista. Ellei tiedonkulkua saada toimivammaksi, jää opiskelijoista suuri osa ilman informaatioita heitä koskettavista tapahtumista ja vaikutusmahdollisuuksistaan omassa opiskeluympäristössään. Kasvamisessa täysivaltaiseksi yhteisön jäseneksi, on nuorelle annettava mahdollisuus vaikuttaa oman kasvuympäristönsä asioihin ja tapoihin toimia kehittävästi. Kuten Kalevi Taipio kirjoittaa teoksessaan, Kasvattava yhteisö: Nuorten käyttäytymistä ja muutosprosessia on mahdotonta hallita antamatta heille vaikutusmahdollisuuksia, ymmärtämättä ja ottamatta vakavasti heidän erilaista kokemusta maailmasta ja ympäristöstä (Kaipio Kalevi 1999, 39).

Esille on tullut myös tutkintovastaavien kokouksessa lausahdus: Kun liekkiä pyöräytetään ympyrän muodossa ympäri, liekkiä pyörättävällä ei ole kiire, mutta toisessa päässä tulee todellakin kiirettä. Lainauksessa korostuu mielestäni mainiolla tavalla se ajatus, joka Tekniikan yksikössä vallitsee tiedonkulun osalta. Tieto annetaan ylimmältä taholta portaittain alaspäin, jolloin kivijalkatyötä tekeville opettajille ja ryhmänohjaajille tieto tulee perille lähes poikkeuksetta erittäin nopealla aikataululla, jolloin normaalin opetussuunnitelman mukainen toiminta vaikeutuu huomattavasti nopealla aikataululla muuttuvien tilanteiden takia.

Opinnäytetyön ydin koostuu osallistavien menetelmien hyödyntämisestä, yhteisöllisyyden tasojen pohdinnasta, siitä mitkä seikat luovat yhteisistä tapahtumista yhteisöllisyyttä parantavia. Keskityn opinnäytetyössäni opiskelijanäkökulmaan ja heidän toi-

veistaan sekä ideoistaan lähtöisin olevaan kehittämistarpeeseen, jossa korostuvat osallistavat menetelmät itsenäisinä toimijoina oppilaitoksessa viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisääviin toimintamalleihin: millä tavoin olevissa olevilla käytänteillä ja menetelmillä saataisiin osallistumaan opiskelijat aktiivisemmin opiskelijakunnan hallituksen järjestämiin tapahtumiin. Pohdin myös niitä seikkoja osallisuuden tasoihin nojaten, jotka vaikuttavat osaltaan siihen, miksi nykyisellään yhteisistä tapahtumista tiedottaminen tavoita Tekniikan yksikön opiskelijoita.

2.1 Opiskelijoiden osallisuuden kehittäminen

Opinnäytetyön ydinkysymyksenä on:

”Millaisin menetelmin opiskelijoiden osallistumista saataisiin aktiivisemmaksi opiskelijakunnan hallituksen järjestämiin tapahtumiin?”

Toiminnallinen osallistuminen liittyy vahvasti nuoren toimintakykyyn ja yksilön mahdollisuuksiin sekä kokemukseen mahdollisuudesta toimia ja osallistua omassa arjessaan itseä koskeviin asioihin. (From, K & Koppinen, M-L, 9) Tarkasteltaessa tilannetta Tekniikan yksikössä osallisuuden näkökulmasta, havaitsin henkilökunnan pohtivan esimerkiksi opiskelijahuoltoryhmän palaverissa, millä keinoin täysivaltaista osallisuutta nuorilla opiskelijoilla voitaisiin kehittää. Tämänkaltaista pohdintaa voitaneen pitää ilmentymänä, jossa on jo havahduttu siihen, miten yksilökeskeisyys tulisi ottaa huomioon suunniteltaessa henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämistä. Moninaisuus työelämässä tuo omalta osaltaan rikkautta näkökulmiin opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämisessä, mutta osaltaan se luo paineita opetushenkilöstölle opetussuunnitelman tavoitteissa pysymisessä sekä suhteutettaessa tavoitteet kivijalkatyöhön.

Havainnoidessa eri aloilla, opiskelijoilta tulee suoraa palautetta siitä, etteivät he edes tiedä, mitä tapahtumia ollaan järjestämässä omassa oppilaitoksessa, tai vastaavasti tieto tulevista tapahtumista tulee pienellä varoitusajalla. Ammattioppilaitoksessa on kehkeytynyt vuosien saatossa perinteiset teemaviikot, joilla yhteisöllisyyttä pyritään luomaan. Vaikuttamismahdollisuudet nivoutuvat tiiviisti tietoon, joka opiskelijoita kos-

kee, ja näin ollen tiedottamisen puute tai viimekädessä ilmoittaminen vaikuttavat merkittävästi halukkuuteen osallistua yhteisiin, opiskelijoita koskeviin tapahtumiin.

PKKY:n kestävä kehityksen ryhmä onkin esittänyt ehdotuksen, jossa opiskelijoiden aktiivisuutta tulisi lisätä erilaisten kyselyiden tai kuulemistilaisuuksien avulla. (PKKY 2015,25). Tällä hetkellä AmoJT järjestää opiskelijoilleen rehtorin kuulemistilaisuuden, jossa opiskelijat voivat vapaasti tuoda julki omia näkemyksiään, ideoita ja kehitysehdotuksia ammattiopiston toimintaan. Lisäksi halutessaan yksittäinen opiskelija voi hakea opiskelijakunnan hallitukseen, jolloin hän pääsee mukaan toimimaan osana erilaisissa työryhmissä sekä päätöksentekoeleimissä (PKKY: Opiskelijan opas luku- vuodelle 2015 – 2016, 59).

Nuorisotyöntekijän tai vastaavan alan ammattilaisen tulee voida työskennellä monien erilaisten ryhmien ja yksilöiden kanssa, joiden lähtökohdat voivat olla hyvin erilaisia. Myös työympäristöjen vaihtuvuus ja työnkuvan muuttuminen aiheuttavat sen että nuorisotyötä tekevien työntekijöiden on kyettävä sopeutumaan alati muuttuviin tilanteisiin sekä erilaisiin ympäristöihin, joissa työskennellä. Nuorisotyöntekijältä vaaditaan erilaisia fyysisiä, henkisiä ja sosiaalisia taitoja ja valmiuksia riippuen työnsisälöstä ja kustakin työtehtävästä. Karkeana esimerkkinä erot askartelukerhon ja ryhmätyötuokion ohjaamisissa ovat selkeät niin fyysisissä, henkisissä ja sosiaalisissa vaatimuksissa. Tämän pohjalta pääteltynä nuorisotyöntekijällä on hyvä olla monipuolisesti erilaisia taitoja niin fyysiseltä, henkiseltä ja sosiaaliselta kannalta. Näin ollen nuorisotyötä tekevän työntekijän persoona toimii erittäin hyvänä voimavarana erilaisten ihmisten kanssa työskennellessä. Myös ammattioppilaitoksissa tarvitaan entistä enemmän sidosryhmiä tueksi ammatillisten opettajien työlle.

2.2 Vastuu opiskelijoilla itsellään

Työelämän moninaistuessa myös erilaiset haasteet, kuten henkilöstöjohtaminen ja yhdenvertaisuuden käytänteiden hallinta esimiestasolla luo uudenlaisia ongelmakohtia yksilöllisestä näkökulmasta tarkasteltuna. Jokaisen yksilön äänen saaminen kuu-

luviin vaatii niin henkilöstöltä kuin esimiehiltä työelämän verkostotoiminnan taitoja. Myös uusien ideoiden aito ja kannustava vastaanottaminen ovat työelämän kehittämisen kannalta ensisijaisen tärkeitä seikkoja.

Työelämäyhteistyön jatkuvuuden ja eri toimijoiden välisten suhteiden kannalta näkisimme tärkeänä asiana eri ammattialojen opiskelijoiden tuoreen tietotaidon ja teoriaosaamisen käyttämisen hyödyksi työelämää kehitettäessä, ja pohdintaa aiheuttava seikka on: pidetäänkö opiskelijoiden mielipiteitä tai kehittämisideoita yleisesti arvossa, kehitettäessä työelämän käytänteitä ja toimintamalleja? Kuten Luukkainen, L & Valli, R toteavat teoksessaan kuinka yhteisöllisyyden edistäminen voi lisätä halukkuutta yhteistyöhön ja kykyä toimia joustavasti erilaisissa rooleissa (Luukkainen, L & Valli, R 2005, 96.). Erilaisten roolien ottaminen on tärkeää opiskelijoille, jolloin passiivisen toimijuuden sijasta he voivat halutessaan saavuttaa merkityksellistä oppimista myöhempiä elämänvaiheita ajatellen. Vastuunottaminen omasta elinympäristöstä osoittaa kasvuprosessia nuorilla, jolloin luottamus oman toiminnan tärkeydestä kasvaa ja nuori voi kokea voimaantumisen kokemuksia.

Vastuulliseen toimintaan ja vaikuttamaan kykenevä nuoriso kykenee myöhemmissä elämänvaiheissaan ottamaan kantaa yhteiskunnan epäkohtiin ja itseä koskeviin asioihin vaikuttaminen lähtee pienistä harjoitteista, kuten esimerkiksi omaan oppimisympäristöön liittyviin seikkoihin puuttumisesta. Kuitenkin nuorten osallisuuteen vaikuttaa esimerkki, jota aikuiset, kasvattajat ja muut nuorten kanssa työskentelevät antavat joko tietoisesti tai tiedostamattaan ilmi nuorten kanssa toimiessaan. Jos nuorten kanssa työskentelevät aikuiset kykenevät oikeanlaiseen osallisuustyöhön, joka nostaa nuoret keskiöön aktiivisina toimijoina, toteutuu käsitys nuorista päämääränä, ei välineenä (Tervonen 2009, 9.).

Kuten myös Amoj:n kestävän kehityksen toimintaryhmä linjaa 21.1.2015: ”Nyt olisi syytä lisätä opiskelijan vastuuta itsestään ja toisistaan.” (PKKY 2015,6). Esimerkiksi teemapäivien osalta esitetään toimintaryhmän suunnitelmissa kuinka opiskelijoilla tulisi olla enemmän vastuuta teemapäivien suunnittelussa ammattioppilaitoksessa. Pohdintaa herättää kuitenkin jo AmojT:N tutkintovastaavien kokouksissa ne resurssit, joilla opettajat ja ryhmäohjaajat kykenevät koordinoimaan vastuun siirtämiseen

liittyvää tukea opiskelijoiden keskuuteen. Käytännön toimia tekevät ryhmänohjaajat, jotka tiedottavat oman ryhmänsä opiskelijoille tulevista tapahtumista.

2.3 Vertaistuki opiskelijayhteisöissä

Opiskeluhuollon tarkoituksena on kokonaisvaltaisesti tukea opiskelijaa läpi opintopolun. Näkökulmana vertaistuki nähdään ennaltaehkäisevänä toimintamuotona, jota tulisi tukea ja kehittää sen ilmenemistä opiskeluympäristöissä (Lundbom, P & Herranen, J 2011, 4.) Yhteisöön kuulumisen tunnetta lisää merkittävästi kokemus siitä, että voi vaikuttaa aidosti omaan elinympäristöönsä ja kehittää sen käytänteitä. Kokemusta lisää vuorovaikutus ja keskustelu samassa tilanteessa olevien yksilöiden kanssa käytävä arkinen dialogi, jossa yhteisesti samaa kokemusta pohditaan ja käsitellään sillä ajatuksen tasolla, joka kussakin yhteisössä on tavanmukaista.

Jos yksilö ei tunne kuuluvansa mihinkään yhteisöön tai yhteisöllisyyden kokemuksia ei synny, vaikuttaa tämä yksilön jaksamiseen ja motivaatioon (Mikkonen, I 2011, 205.). Vertaistuen mahdollistaminen ja ajatus siitä, että vertaistukea tarvitaan päivittäisessä kanssakäymisessä ja sitä pyritään korostamaan, vaikuttaa mielestäni yhteisön eri jäsenten välisen hyväksymisen ja erilaisuuden ymmärtämistä parantavasti. Asioista voi ja pitää keskustella siten, että jokainen yhteisön jäsen saa ajatuksensa ja mielipiteensä tuotua esiin, ilman että joutuu kokemaan syrjintää tai latistamista. Itseä koskevan, myönteisen identiteetin rakentumiseen vaaditaan yhteisön hyväksyntä ja tuen saaminen toisilta sekä uskon palautuminen omaan kykenevyyteen (Mikkonen, I 2011, 206.).

Vertaistuen ei tarvitse pohjautua ammatilliseen osaamiseen, sillä se voi toteutua pienissäkin keskusteluissa muiden, samalla viivalla olevien yksilöiden välillä. Edellytyksenä on kuitenkin, että kokemuspohja on sama yksilöiden välillä ja keskustelu tavoittelee toisen elämäkokemusta parantavasti. Vertaistuki voi rakentua asiantuntijatiedon sijaan myös maallikkotiedon pohjalta, jolloin ymmärtäminen kehittyy saman kokemuksellisen tiedon pohjalta (mt., 209.)

2.4 Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikön opiskelijakyselyt

Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikössä on käytössä opiskelijatyytyväisyyttä mittaavat kyselyt, joissa Tekniikan yksikön ensimmäisen vuoden opiskelijoilla on mahdollisuus täyttää tulokysely, toisen vuoden opiskelijoilla olokysely sekä kolmannen vuoden opiskelijoilla päättökysely. Kyselyiden tarkoituksena on tuottaa ammattioppilaitokselle tietoa, jonka perusteella otetaan huomioon opiskelijalähtöisyys suunniteltaessa oppilaitoksen toimintaa sekä koulutuksen järjestämiseen liittyvää suunnittelua. (PKKY: Opiskelijan opas lukuvuodelle 2015 - 2016,6)

Riittävätkö tulo-, olo- ja päättökyselyt arvioimaan kuinka opiskelijat kokevat tai ovat kokeneet ammattioppilaitoksen käytänteiden toimivan? Tilanne, jossa arvioidaan ainoastaan opetuksen järjestämiseen ja toteutukseen sekä yhteishenkeen liittyviä asioita, kuten esimerkiksi; oletko tyytyväinen saamaasi opetukseen, opettajien ammattitaitoon, yhteishenkeen, opetuksen monipuolisuuteen tai opetuksen arviointiin liittyvien kysymysten kautta. Kyselyt luovat perustan opetuksen arviointiin sekä sen kehittämiseen henkilökuntalähtöisesti, sen sijaan, että opiskelijat voisivat kuvailla kyselyissä niitä opiskelun arkeen liittyviä asioita, jotka he kokevat merkityksellisiksi tai joista he ovat kiinnostuneita.

Tarkasteltaessa lähemmin arvioinnin välineitä, huomaa kuinka päättökyselyssä halutaan saada selville opetukseen ja oppimisympäristön kokemukseen sekä opetushenkilöstön arviointiin vaikuttavia havaintoja. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän opiskelijakyselyt jättävät tarkastelematta niitä huomioita, jotka liittyvät ammattioppilaitoksen arkeen, kuulumatta niin ikään opetuksen järjestämiseen tai opetuksen laatuun, vaan ammattioppilaitoksen yhteisöllisyyttä ja kiinnostavuutta lisääviin keinoihin, kuten opiskelijoiden omien vaikutusmahdollisuuksien arviointiin ja kuinka vaikutusmahdollisuudet toteutuvat käytännössä. Kuten Poikkeus, A-M ym. Ilmaisevat osallisuuden ja kiinnittymiseen osalle opiskelijoista olevan hyötyä koulun sisäisestä toiminnasta (Reivinen, J & Vähäkylä, L 2013, 113.). Ammattioppilaitoksen sisäisiin toimintoihin linkitettäessä ajatus yhteisistä toiminnoista näkyy Tekniikan yksikön arjessa opiskelijoille suunnattuina kuulemistilaisuuksina sekä teemaviikkoina, joihin sisältyy ajatus opiskelijalähtöisestä toiminnasta.

Opiskelijoille suunnattuihin tapahtumiin liittyy vahvasti kysymykset: kuka tapahtuman järjestää ja koordinoi, kenellä on viimeinen vastuu tietyn tapahtuman toteutuksesta, mihin tapahtumiin opiskelijoilla on kiinnostusta osallistua, missä taphtumista olisi hyvä tiedottaa sekä mikä tapahtumista tiedottamisessa lisää kiinnostavuutta osallistua tapahtumiin?

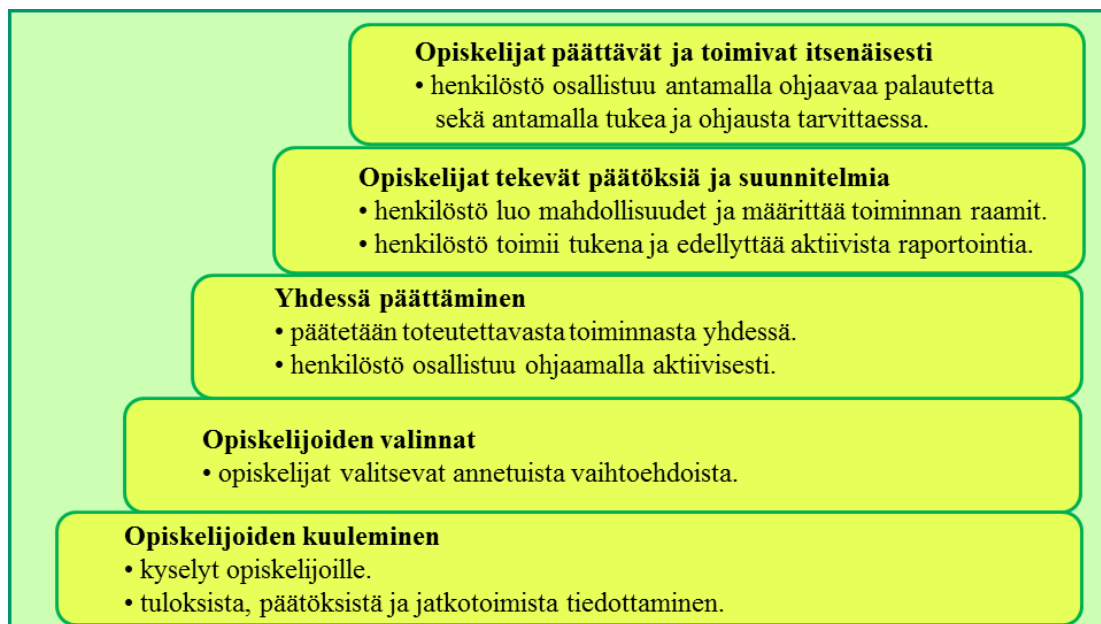
2.5 Osallisuuden tasot ja yhteisötoiminta

Opiskelijat päättävät ja toimivat itsenäisesti, henkilöstö osallistuu antamalla tukea ja ohjaavaa palautetta. Opiskelijat tekevät suunnitelmia ja päätöksiä, jolloin henkilöstö sitoutuu antamaan mahdollisuuksia ja määrittää raamit. Asioista päättäminen yhdessä vaatii aktiivista ohjaamista. Opiskelijat tekevät valintoja opintojensa suhteen. Kuumelinen toteutetaan kyselyillä, joiden pohjalta analysoidaan tulokset ja tehdään näiden perusteella päätöksiä sekä jatkotoimia, joista tiedotetaan. (PKKY: opiskeluhuollon koordinointi)

Tässä alaluvussa tarkastelen osallisuuteen vaikuttavia näkökulmia ja niitä seikkoja, joita ammattioppilaitoksessa tulisi huomioida tarkasteltaessa opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia omassa oppimisympäristössä. Lisäksi peilaan tietoperustaa ja AmoJT:n käytänteitä toisiinsa, millä tavoin ammattioppilaitoksen käytänteet toteutuvat, löytyykö uusia näkökulmia ja millä tavoin opiskelijoiden osallisuutta voitaisiin kehittää. Tietoperustalla tarkoitetaan materiaalia tai kirjallisuutta, jonka avulla pyritään jäsentämään tarkasteltavaan aiheeseen liittyviä näkökulmia. Tietoperusta osoittaa myös näkökulman, jonka mukaan tarkasteltavaa ilmiötä pyritään selvittämään. Lisäksi tietoperusta luo pohjan käsitteistölle, jolla tarkasteltavaa kehittämiskohteena oleva ilmiö linkittyy jo olemassa olevaan tietoon. (Aalto, H 2013)

Osallisuus luo perustan nuoren itsetunnolle. Mahdollisuus vaikuttaa itseä koskeviin päätöksiin ja toiminnan suunnitteluun ovat avaintekijöitä innostamiselle sekä perustavanlaatuiselle yhteisöllisyydelle. Yksilötarpeiden huomioon ottaminen yhteisössä vaikuttaa siihen kuinka sen eri jäsenet toimivat yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kasvattajilla on vastuu siitä, että yhteisötoiminta toteutuu vaikutusmahdollisuuksien kautta. Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen rakentaa asettaa kasvatustalan henkilöstölle tilanteita, joihin heidän olisi pyrittävä vastaamaan oman kokemuksensa avulla. Tilanneherkkyys ja opiskelijoiden tuntemusten huomioonottaminen lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta, jonka avulla kasvatustalan ammattilaiset rakentavat opiskelijoiden kiinnittymistä oppilaitoksen arkeen (Reivinen & Vähäkylä 2013, 111.). Dialogisuutta opiskelijoiden sekä opetushenkilöstön välillä pidetään avaintoimintona onnistuneelle vuorovaikuttamiselle. Keskustelutaitojen kartuttaminen opiskelijalähtöisesti luo tunteen siitä, että opetushenkilöstö antaa mahdollisuuksia saavuttaa kansalaisvaikuttamiseen liittyvää toimintaa oman linjympäristön hyväksi. Tietoisuus vaikutusmahdollisuuksista lisää opiskelijoiden aktiivisuutta sekä kartuttaa elämäntaitoja kokonaisvaltaisesti. On todettu, että opetustilanteissa opettajien tulisi kiinnittää huomiota opiskelijoiden keskinäisiin keskusteluihin, sillä niiden kautta saavutetaan tietoisuutta, jonka avulla oppilaitoksen toiminnan suunnittelu toteutuu aidon vuorovaikutuksen kautta (Reivinen ym. 2013 ,113-114.).

Havainnekuva 1: Opiskeluhuollon käsikirja. Opiskelijoiden osallisuuden tasot.

2.6 Osallisuus ja osallistuminen käsitteinä

Osallisuus on monitulkintainen käsite, jota voi perustella ajatuksena kuulumisesta johonkin, tunnetta siitä, että voi vaikuttaa yksilönä eri yhteisöihin ja niiden toimintaan. Osallisuuteen liittyy vahvasti vaikuttaminen, joka toteutuu aidosti ja yksilötason mielihiteet ja ajatukset otetaan huomioon tehtäessä päätöksiä, jotka koskevat yhteisön jäseniä, saada aikaan tilanteen, jossa yhteisön toimintaan osallistuvat jäsenet pääsevät aidosti tekemään päätöksiä, käyttämään osaamistaan yhteisön hyväksi sekä ilmaisemaan näkemyksiään ja kantaa vastuuta. (Rahikka-Räsänen, N & Ryyänen, S 2014, 10.)

Lähtökohtana on, että yhteisön kehittämisessä yhteisö tukee jokaisen yksilön kasvua, kehitystä, oppimista ja kykyä kokea haasteita (Rasku-Puttonen, H 2005, 97.) Opettajien kannalta oppilaitosyhteisön kehitys vaatii toisia arvostavaan ja ymmärtävään ilmapiiriin pyrkivää pedagogiikkaa, joka tukee kiinnittymistä oppilaitoksen arkeen. Ilmapiirin positiiviseen kehitykseen liittyy myös mielestäni se, kuinka opetushenkilökunta puhuu opiskelijoista. Kannustava keskustelu opetusarjessa auttaa synnyttämään luottamusta oppilaitosyhteisön eri toimijoiden välillä. Voitaneen puhua kumppanuudesta, jossa yhteisöön liittyy niin henkilökunnan kuin opiskelijoiden lisäksi myös sidosryhmät, jotka tukevat nuorten opiskelijoiden kasvua ja kehitystä läpi opintokokonaisuuden. Huoltajien, opiskeluntuen henkilöstö, ryhmänohjaajat sekä opiskelijoiden vertaistuki ovat ammattioppilaitoksessa niitä sidosryhmiä, joiden avulla voidaan saavuttaa yhteenkuuluvuutta, suunnitelmallisella toiminnalla, jossa otetaan aidosti huomioon osallisuuden merkitys ammattiopetuksessa.

Kuten Tomperi, T ym. 2005 ilmaisevat teoksessaan, kasvatuksessa on aina kyse siitä, millaisia kasvatettavista halutaan tehdä (Tomperi, T & Vuoriskoski, M & Kiilakoski, T 2005, 7.). Näkemyksestä, jossa normi määrittää suunnan ja auttaa tavoittelemaan yhteisiä päämääriä, olisikin hyvä kiinnittää huomiota myös opetukseen, jossa otetaan huomioon myös yksilölliset mielipiteet suunnitellessa ammattioppilaitoksen tavoitteita tukemaan yhteisöllisyyden lisäämistä. Opiskelijoiden kuuleminen ja mielipiteiden ilmaisuus on keino, jolla saavutetaan tunne siitä, että minä olen kykenevä yksilöä vaikuttamaan oman elinympäristöni toimintaan.

Kuitenkin vaarana on aidon kuulemisen ja vaikutusmahdollisuuksien jääminen pohdinnan asteelle, jolloin opiskelijat voivat halutessaan ilmaista näkemyksiään ja ideoitaan oppilaitoksen arkeen liittyvissä asioissa, mutta kuitenkin suurin osa mielipiteistä jää kuulematta. Kiilakoski, T toteaa artikkelissaan, mitä ei voi mitata, sitä ei ole olemassa (Tomperi, T ym. 2005, 140.). Opiskelijoiden osallistaminen yhteisiin päätöksiin voi jäädä toteutumatta aidosti, jos tulos on se, että 750 opiskelijasta ääneen pääsee kaksikymmentä. Ammattioppilaitoksen toiminnan suunnittelussa käytetään usein kyselyitä, jotka ovat opetushenkilökunnan käsialaa. Huomio kiinnittyy kyselyiden kysymysasettelussa niihin seikkoihin, joiden avulla saadaan tietoa juurikin niistä asioista, joita halutaan selvittää.

3 MENETELMÄT AINEISTONHANKINNASSA

Opiskelijaryhmän laatimien kysymysten ja ideoiden pohjalta luotiin yhtenäinen lomake; millainen on lomakkeen kysymysten muotoilu, tarvitseeko joitain käsitteitä täsmentää tai esittää merkitys toisella tapaa, millainen on kysymysten järjestys, onko kirjallinen ulkoasu ja kielellinen ulosanti selkeää vastaajien näkökulmasta pohdittuna.

Kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmiä pohjaavan kyselylomakkeen tueksi tein ryhmähaastattelutilanteen opiskelijaryhmälle, jossa jaoin teemoittain aihealueet, joita he voivat pohtia 3-4 hengen ryhmissä. Tein koonnan teemojen pohjalta tulleista ideoista ja ehdotuksista listan taululle, jota käytän aineistona opinnäytetyössäni.

Teemoiksi valikoituivat seuraaviin aihepiireihin perustuvat kysymykset: tiedottamis-kanavat, millaisia tapahtumia halutaan, opiskelijoiden mielipiteitä osallisuuteen vaikuttavista asioista. Kysymyksiä olivat: missä tapahtumista pitäisi mielestänne tiedottaa, jotta huomaisit ilmoituksen? Mitä opiskelijoille suunnattuja tapahtumia haluaisit järjestettävän?

Kerro syitä, miksi et ole huomannut tiedotuksia koskien yhteisten tapahtumien järjestämisestä.

Millä keinoin kiinnostusta voitaisiin lisätä osallistumisessa oppilaitoksen tapahtumiin? Voisiko mielestänne opiskelijat osallistua enemmän tapahtumista tiedottamiseen ja millä keinoin?

Kyselylomakkeessa korostettiin sitä, että kysely tuottaa tietoa Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikön (AmoJT:n) opiskelijakunnan hallituksen käyttöön.

Ryhmähaastattelussa kerroin, mihin tietoa tarvitaan ja kenelle siitä on apua kehitettäessä ammattiopiston toimintaa opiskelijalähtöisemmäksi sekä opiskelijoiden osallisuutta ja aktiivisuutta oman oppilaitosympäristön kehittämiseksi.

3.1 Aineiston hankinta

Memetelminä käytin aineiston hankkimiseksi kvantitatiivista eli määrällistä kyselykaavaketta, jonka toteutin informoituna kyselynä luokkatilanteessa. Ohjeistin opiskelijaryhmän ja selvitin, minkä takia aineistoa kerätään ja mihin käyttötarkoitukseen kyselyn tuloksia tullaan käyttämään. Kyselylomakkeen täyttttäminen tapahtui toukokuussa 2015. Kyselylomakkeen täytti yhteensä kaksikymmentäyhdeksän opiskelijaa.

Lisäksi käytin kvalitatiivista teemahaastattelua, jonka toteutin informoituna ja kontrolloituna ryhmähaastatteluna. Teemahaastattelu toteutui huhtikuussa 2015, johon osallistui yhteensä kaksitoista opiskelijaa. Teemahaastattelun toteutin ohjeistamalla opiskelijaryhmän ennalta valikoitujen teemojen kautta pohtimaan, mitkä asiat vaikuttavat omaan aktiivisuuteen, osallisuuteen ja viihtyvyyteen. Jaoin koko opiskelijaryhmän kolmen- neljän hengen pienryhmiin, jonka jälkeen annoin satunnaisesti jokaiselle pienryhmälle oman aihealueen, jota pohtia. Aihealueet olivat: tietoisuus omista vaikutusmahdollisuuksista, oppilaitosympäristö, tietotekniikka, henkilökohtaiset asiat sekä kavereiden vaikutus osallisuuteen, viihtyvyyteen ja aktiivisuuteen.

Päätin käyttää aineistonhankinnassa kahta eri menetelmää, jotka tukevat toisiaan sekä antavat mahdollisuuden laajentaa saatujen tulosten käsiteltävyyttä. Kontrolloitu kysely tekee aineiston hankinnasta laajemman, sillä sen avulla voidaan saada vastauksia suuremmalta ryhmältä nopeasti. Teemahaastattelu taas luo syvyyttä aineistoon ja antaa haastateltaville mahdollisuuden ilmaista mielipiteitä ja pohdintaa ilman ulkoista vaikutusta, kuitenkin pysyttäessä ennalta sovittujen aihealueiden sisällä.

3.2 Määrällinen aineistonhankinta

Käytin aineistonhankkimiseksi kvalitatiivista kyselykaavaketta (Liite 1), jolla halusin saada yhteneväisyyksiä niihin asioihin, mitkä vaativat paneutumista ja pohdintaa tueksi osallisuuden lisäämiselle. Korostin kaavakkeessa sitä, että saatu tieto on ehdottoman luottamuksellista ja aineisto jää ainoastaan opinnäytetyötä tekevän haltuun. Kyselykaavakkeen avulla halusin saada nopeasti tietoa kasaan ja saadun aineiston käsittely olisi johdonmukaista sekä tehokasta. Käytin kyselyssä orientoivaa tehtäväkohtaa, jossa opiskelijat saivat kirjoittaa vapaasti, mitä opiskelijoille suunnattuja tapahtumia on järjestetty lukuvuonna 2014 – 2015?

Kyselykaavakkeessa käytin useita eri aineistonhankintamenetelmiä, kuten kontrolloitua kysymysasettelua eli opiskelijat saivat vastata asteikolla 1- 5 peruskysymykseen: Kuinka koet asioiden vaikuttavan osallistumiseesi oppilaitoksen tapahtumiin. Vastusasteikolla 1 tarkoittaa; ei vaikuta, 2; vaikuttaa hieman, 3; en osaa sanoa, 4; vaikuttaa melko paljon sekä 5; vaikuttaa erittäin paljon.

Toisena kysymyksenä kyselykaavakkeessa oli: Missä seuraisit mieluiten tiedotuksia opilaitoksessasi opiskelijoille järjestettävistä ja suunnatuista tapahtumista? Ohjeena kysymyksessä oli, että halutessa voi valita useamman vaihtoehdon. Vaihtoehtoja olivat: Wilma, sähköinen työpöytä, Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikön kotisivut, Facebook, sähköposti, Whatsapp, oppilaitoksen pääradio/aamunavaukset, oppilaitoksen ilmoitustaulut, infonäytöt sekä muu, mikä- vaihtoehto.

Kolmantena kysymyksenä käytin kyselykaavakkeessa, ympyröi mielestäsi sopivin vaihtoehto- kysymysmuotoilua, jolla selvitin kuinka kiinnostaviksi opiskelijat kokevat oppilaitoksessa opiskelijoille järjestettävät tapahtumat. Asteikko oli 1 -5, jossa 1; ei kiinnosta lainkaan, 2; kiinnostaa vähän, 3;en osaa sanoa, 4; melko kiinnostavia ja 5; kiinnostaa paljon. Neljännessä kysymyksessä kysyin asioita, jotka vaikuttavat eniten opiskelijoiden osallistumiseen heille suunnattuihin tapahtumiin. Vastauksia sai antaa 3, jotka piti asettaa tärkeysjärjestykseen. Vaihtoehtoja olivat: kaverit osallistuvat, opettajan innostavuus, tapahtumien sisältö, tieto tapahtumasta riittävän ajoissa, ajankohta, tapahtuman tiedotus mielenkiintoinen, hyvä yhteishenki sekä muu- mikä?

Viidennnen kysymyksen avulla halusin saada selville, mitkä asiat vaikuttavat opiskelijoiden osallistumiseen yhteisiin tapahtumiin. Kysemyksessä sai valita kolme tärkeintä asiaa ja ne tuli ilmoittaa tärkeysjärjestyksessä 1-3:een. Osallisuuteen liittyviä asioita kysymykseen olin listannut: kaverit osallistuvat, opettajan innostavuus, tapahtumien sisältö, tieto tapahtumasta riittävän ajoissa, ajankohta, tapahtuman tiedotus mielenkiintoinen, hyvä yhteishenki, muu- mikä.

Kuudentena ja viimeisenä kysymysmuotona käytin strukturoitua ja likertasteikollista kysymysmuotoilua, jossa olin rajannut tiukasti vaihtoehdot aiheista. Kysymyksenä oli: Kuinka koet seuraavien asioiden vaikuttavan omaan osallistumiseesi oppilaitoksen tapahtumiin? Käytin kysymyksessä vaihtoehtoja 1- 5, jossa 1;ei vaikuta yhtään, 2; vaikuttaa hieman, 3;en osaa sanoa; 4; vaikuttaa melko paljon ja 5; vaikuttaa erittäin paljon. Valittavana olivat: tietyt opiskelijat osallistuvat myös, kaverit osallistuvat, oma ryhmänohjaaja/opettaja inostaa, tapahtuma kuulostaa mielenkiintoisalta, olet saanut tiedon tapahtumasta riittävän ajoissa, oma olotila.

3.3 Laadullinen aineistonhankinta

Päädyin kvalitatiiviseen teemahaastatteluun sen näkökulman kautta, että saisin aineistoa, jossa omat näkemykseni osallisuuteen vaikuttavista seikoista saisivat lisää näkökulmia haastateltavilta itseltään. Pyrin antamaan teemahaastattelun aikana infoa mahdollisimman täsmällisesti ja olemaan vaikuttamatta haastateltavien pohdintaan. Haastattelutilanteeseen varattiin luokkatila ja ajankäyttö pyrittiin pitämään tehokkaa-

na, jolloin koko haastatteluun meni aikaa 45 minuuttia, josta kymmenen minuuttia varattiin aloitukseen ja tiedonantoon. Eri teemojen pohjalta aseteltuihin ryhmiin tuli jokaiseen ryhmään 4-5 opiskelijaa. Haastattelun aikana ryhmistä nousi tarkentavia kysymyksiä, joihin vastasin täsmentämällä teemojen käsitteistöä, mitä milläkin kohdalla tarkoitetaan. Tarkentavat ohjeet pyrin antamaan vaikuttamatta pohdintaan ilman omia esimerkkejäni. Teemahaastattelun lähtökohtana oli, että ryhmät saivat itsenäisesti pohtia, jokainen omaa aihealuettaan. Tarpeen mukaan ohjasin keskustelua takaisin aihealueisiin korostamalla ajankäytön tehokkuutta. On tärkeää, että haastattelutilanne pysyy haastattelijan hallinnassa sekä haastattelusta saatava aineisto on aidosti haastateltavan käsialaa, ilman että haastattelija on vaikuttanut aineistonhankintatilanteeseen omien kokemustensa tai esimerkkiensä kautta (Virsta: Teemahaastattelu).

Teemanhaastattelun toteutin kielenopetusluokassa, jossa tehtävänannon kirjoitin taululle teemoittain, joista haastateltavat saivat tarkistaa, mitä aihealueita kukin eri ryhmä käsittelee. Haastattelutilanne eteni toivotunlaisesti, rauhallisesti ja opiskelijat saivat aikaan hyviä pohdinnan aiheita, joista jokainen ryhmä kirjoitti pohdintansa A4-paperille halutessaan vapaasti kirjoittaen tai ranskalaisin viivoin.

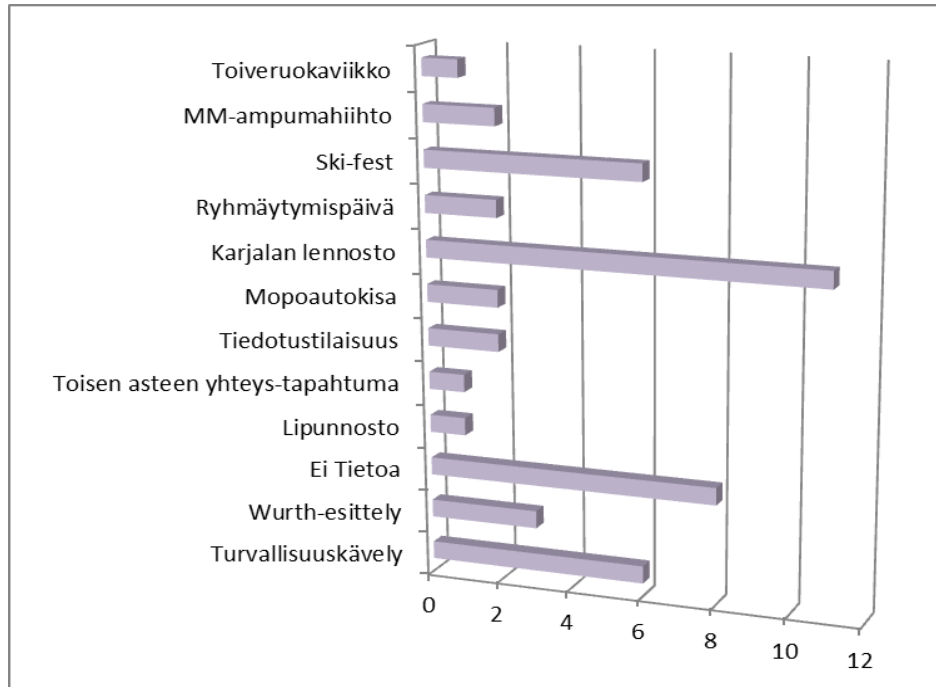
4 AINEISTON ANALYYSI

Kvantitatiivisessa kyselyssä käytin menetelmänä kuuden kysymyksen kyselylomaketta, jonka olin muovannut nuorelle vastaajalle mahdollisimman helppolukaiseksi ja ymmärrettäväksi. Kyselyyn vastaajat olivat toisen vuoden automaaliopiskelijoita, joita oli yhteensä kaksikymmentäyhdeksän. Sukupuolijakaumaa en näe tähdellisenä ottaa mukaan aineistonkäsittelyssä, joten analyysi pohjautuu sukupuolineutraalisti, ilman sukupuolen huomiointia.

Määrällisen aineistonhankintamenetelmäksi 29 vastaajaa on melko pieni otos perusjoukosta. Kuitenkin saadut tulokset antavat satunnaisesti valitun kyselyyn vastanneiden joukon, jonka perusteella käsittelen tuloksista ilmenneitä ideoita ja kehitysehdotuksia opiskelijoiden aktiivisuuden ja osallisuuden kehittämiseksi. Seuraavien kaavioiden avulla haluan havainnollistaa, kuinka kyselylomakkeen vastaukset jakautuivat ja mitä seikkoja kunkin kysymyksen kohdalla ilmeni vastauksista.

4.1 Mitä yhteisiä tapahtumia opiskelijat muistavat järjestetyn?

Ensimmäinen kysymys käsitteli aihetta, mitä yhteisiä tapahtumia opiskelijat muistavat järjestetyn lukuvuonna 2014 – 2015 Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikön (AmoJT) opiskelijoille. Kysymykseen sai vastata ranskalaisin viivoin. Tulokset ovat täysin vastaajien tietoon pohjautuvia. Vastaajia oli yhteensä 29 henkilöä ja yhdeltä vastauksesta saattaa tulla ilmi useita eri kohtia. Kaavio 1. kuvaa, mistä tapahtumista oltiin tietoisia:

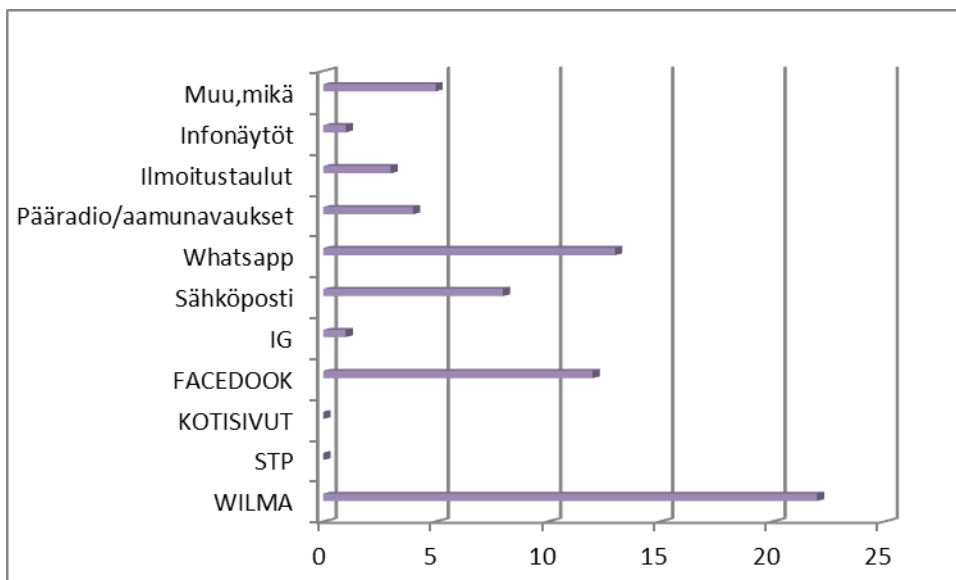

Kaaviokuva 1: Mitä tapahtumia opiskelijat muistavat järjestetyn Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikössä lukuvuonna 2014 -2015?

Kaaviokuva 1:stä ilmenee kuinka vastaajista kahdeksalla ei ole lainkaan tietoa, mitä tapahtumia on järjestetty AmojT:ssä lukuvuonna 2014 – 2015. Parhaiten muistettiin Karjalan lennostoon tutustuminen ja turvallisuusteemaviikkoon sisältyvä turvallisuus-kävely, jonka järjestivät turvallisuusalan opiskelijat sekä SkiFest- tapahtuman. Karjalan lennostoon tutustumisen muisti yhteensä yksitoista vastaajaa, turvallisuuskävelyn kuusi vastaajaa ja SkiFest- tapahtuman kuusi vastaajaa. Vastauksista käy ilmi, ettei opiskelijoilla ole tietoa läheskään kaikista ammattioppilaitoksessaan järjestetyistä tapahtumista.

4.2 Missä tiedotuksia seurataan mieluiten?

Toinen kysymys hankki tietoa, missä formaateissa vastaajat mieluiten seuraisivat tiedotuksia omassa ammattioppilaitoksessa järjestettävistä, opiskelijoille suunnatuista tapahtumista. Sopivimman vaihtoehdon sai ympyröidä sekä vastaukseen sai valita myös useamman vaihtoehdon. Vastauksia oli yhteensä 29. Kysymyksen tulokset ilmenevät kaaviokuvasta 2:

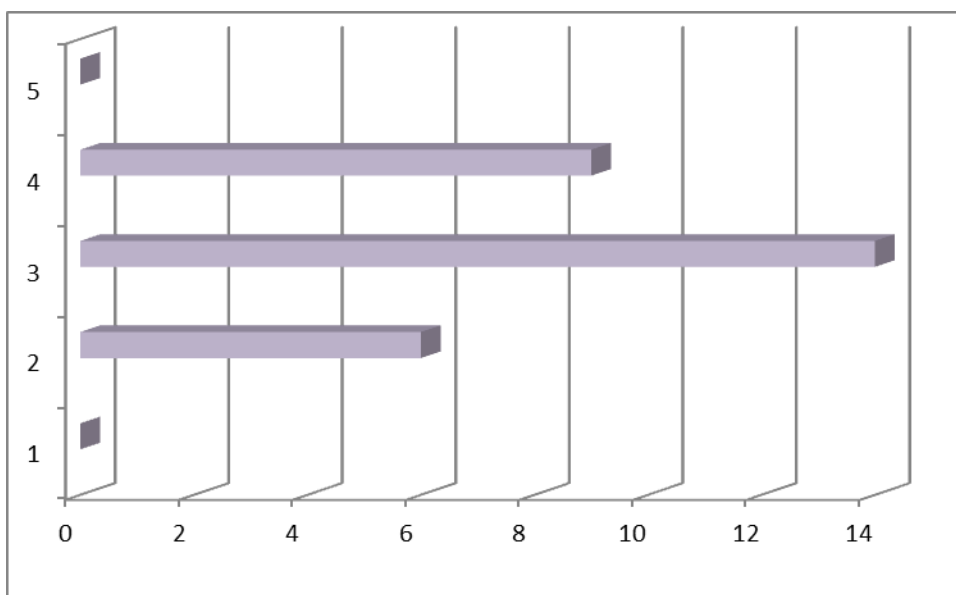

Kaaviokuva 2: Missä seuraisit mieluiten tiedotuksia oppilaitoksessasi opiskelijoille järjestettävistä tapahtumista?

Selkeästi enemmistö vastaajista haluaa saada tietoa ammattioppilaitoksen WILMA-järjestelmän kautta, jolloin vastauksia tuli 22 kappaletta. Seuraavaksi eniten vastauksia sai mobiilichatsovellus Whatsapp sekä sosiaalisen median kanava Facebook, josta Whatsapp valittiin 13- ja Facebook 12 kertaa. Myös sähköposti koettiin mieluisaksi väyläksi tiedottamiseen seuraamiseen. Vastauksia tarkastellessa ammattioppilaitoksen kotisivut sekä sähköinen työpöytä (STP) eivät saaneet yhtään mielenkiintoa tiedotuskanavina.

4.3 Kuinka kiinnostaviksi tapahtumat koetaan?

Kysymysmuotoilussa käytin likertasteikkoa, jossa vaihtoehtoja oli 1- 5. 1 tarkoittaa; ei kiinnosta yhtään, 2; kiinnostaa vähän, 3; en osaa sanoa, 4; melko kiinnostavia ja 5; kiinnostaa paljon. Kysymyksenä oli: Kuinka kiinnostavina koet oppilaitoksessasi opiskelijoille järjestettävät tapahtumat? Kaaviokuva 3 havainnollistaa, kuinka kiinnostaviksi Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikössä järjestettävät tapahtumat kiinnostavat vastaajia. Vastauksia kysymykseen tuli yhteensä 29 kappaletta:

Kaaviokuva 3: Kuinka kiinnostaviksi koet oppilaitoksessasi opiskelijoille järjestettävät tapahtumat?

Tuloksista voi havaita, asteikon kohta 3, joka toistuu eniten vastauksia saaneena (neljätoista kappaletta), jolloin vastaukseksi tuli: en osaa sanoa. Toiseksi eniten vas-

tauksia tuli kohtaan 4, joka kertoo, että tapahtumat koetaan melko kiinnostaviksi: vastauksia tuli yhdeksän (9) kappaletta. Vastaajista kuusi (6) kokee, että tapahtumat kiinnostavat vähän. Paljon kiinnostaviksi ei kokenut yksikään vastaajista. Myöskään ei yhtään kiinnostaviksi kokevia vastauksia ilmennyt.

4.4 Kuinka tapahtumien kiinnostavuutta voitaisiin lisätä?

Kysymyksessä pyysin vastaajia kirjoittamaan lyhyesti omin sanoin kyselylomakkeeseen, millä keinoin opiskelijoille järjestettävien tapahtumien kiinnostavuutta voitaisiin lisätä oppilaitoksessa. Vastaajia oli yhteensä kaksikymmentäyhdeksän (29), joista kirjallisen vastauksen antoi kaksikymmentäseitsemän (27). Kaksi vastaajista jätti kirjoittamatta kysymykseen ja viisi (5) vastaajista ei osannut sanoa, mitään millä kehittää tapahtumien kiinnostavuutta.

Seuraavaksi listaan niitä asioita, joita ilmeni saaduista vastauksista. Jokainen heitto-merkkien sisällä oleva vastaus on omansa:

"Oppilaat saisivat esim. itse päättää tietyistä vaihtoehtoista."

"Pitäs olla tapahtumia jotka kiinnostaa nuoria, kuten paintball."

"Jos tapahtumat jollain tapaa liittyisi alaan, jota opiskellaan."

"Enemmän tapahtumia."

"Niistä kerrottaisiin. Tapahtumat voisivat liittyä urheiluun, esim. kaupunkisuunnistus tai salibandy tms. johon koko ryhmä osallistuisi."

"Kuulostaa mielenkiintoiselta."

"Kyseltäisiin oppilailta minkälaisia tapahtumia järjestetään."

"Tehdä niistä kiinnostavia."

"Sillä että olisi yhteinen kuulutusradio ja päätalosta kun ilmoittaa niin kuulutus kuuluu joka tilaan ja tällä systeemillä saadaan ilmoitettua jokaiselle tapahtumista."

"Annetaan opiskelijoiden päättää mitä tapahtumia järjestetään."

"Kertomalla tapahtumasta enemmän."

"Isommin esille mehtarjoilua."

"Kerrottaisiin asiasta aikaisemmin."

"Palkitsemalla opiskelijoita."

"Niihin panostettaisiin enemmän ja esiteltäisiin paremmin/ paremmat esitteet."

"Ei voi."

"Tehdään semmoisia asioita mitä oppilaat haluavat."

"Voitaisiin kysellä opiskelijoilta asioita."

"Hyvillä penkeillä ja raikkaalla ilmalla."

"Kertomalla niistä kunnolla."

"Silleen että tapahtumat liittyvät opiskeluun."

"Tekis semmosii tapahtumia mitkä kiinnostaa suurinta osaa opiskelijoista."

Pohdittaessa vastauksista saatuja tuloksia ja peilattaessa niitä mahdollisuuksiin, joihin oppilaitoksessa voitaisiin vaikuttaa, tuli esille muun muassa seuraavat asiat: tapahtumista tiedottaminen aikaisemmin, riittävä tieto siitä, mitä ollaan järjestämässä ja esiteltäisiin tapahtumien sisältöä paremmin, kysyttäisiin opiskelijoilta, millaisia tapah-

tumia haluttaisiin järjestettävän sekä tapahtumien liittyminen opiskeluun ja opiskeltavaan alaan. Mahdollisuuksien kartoittaminen opiskelijälähtöisesti kartuttaa tietoa, jota voidaan käyttää hyödyksi tarkastellessa, mitkä asiat kehittävät tapahtumien järjestämistä ja millä keinoin tapahtumien tiedottamisen kiinnostavuutta voitaisiin lisätä.

4.5 Mitkä asiat vaikuttavat osallistumiseen

Kysymyksessä halusin saada selville, mitkä asiat kolme asiaa vaikuttaa tärkeysjärjestyksessä osallistumiseen opiskelijoille suunnattuihin tapahtumiin. Valittavana olivat seuraavat asiat: kaverit osallistuvat, opettajan innostavuus, tapahtumien sisältö, tieto tapahtumasta riittävän ajoissa, ajankohta, tapahtuman tiedotus mielenkiintoinen, hyvä yhteishenki sekä muu, mikä? Valinta 1 tarkoittaa; tärkein, 2; toiseksi tärkein, 3; kolmanneksi tärkein. Tärkeimmäksi vaikuttavaksi asiaksi vastaajat kokevat tapahtumien sisällön, joka kävi ilmi yhdestätoista (11) vastauksesta. Toiseksi tärkeimmäksi asiaksi koettiin vastausten perusteella kavereiden osallistuminen, kuuden (6) vastauksen perusteella. Kolmanneksi tärkeimmäksi koettiin tieto tapahtumasta riittävän ajoissa. Kysymysasettelu ilmeisesti johti osan vastaajista harhaan, sillä kymmenessä vastauksessa tärkeysjärjestys oli ilmaistu ruksein, joten niiden vastausten käyttäminen ei ole mahdollista.

4.6 Kuinka seuraavat asiat vaikuttavat osallistumiseen?

Viimeisessä kysymyksessä selvitettiin, kuinka vastaajat kokevat seuraavien asioiden vaikuttavan osallistumiseen oman oppilaitoksen tapahtumiin. Likertasteikkoa käyttäen vastausasteikko oli 1- 5, josta 1; ei vaikuta yhtään, 2; vaikuttaa hieman, 3; en osaa sanoa, 4; vaikuttaa melko paljon, 5; vaikuttaa erittäin paljon. Kysyttäviä asioita olivat: tietyt opiskelijat osallistuvat myös, kaverit osallistuvat, oma ryhmänohjaaja/opettaja innostaa, tapahtuma kuulostaa mielenkiintoisalta, olet saanut tiedon tapahtumasta riittävän ajoissa sekä oma olotila.

Tuloksia tarkastellessa ilmi tulee kolme seikkaa, jotka vaikuttavat eniten vastaajien mielestä vaikuttavan osallistumiseen tapahtumiin. Tärkeimpänä nähtiin kavereiden osallistuminen ja tapahtuma kuulostaa mielenkiintoisalta, joissa molempia seikkoja kuvattiin kahdeksassa (8) vastauksessa tärkeimmäksi.

5 TEEMAHAASTATTELU

Käytin aineiston hankinnan tueksi myös kvalitatiivista puolistrukturoitua teemahaastattelua, jossa ydinkysymyksenä oli, mitkä asiat vaikuttavat osallisuuteen, viihtyvyyteen ja aktiivisuuteen. Teemahaastattelun teemat olivat tietoisuus omista vaikutusmahdollisuuksista, oppilaitosympäristö, kavereiden vaikutus, tietotekniikka sekä henkilökohtaiset asiat. Teemahaastattelusta esille nousi asioita, joita opiskelijat pitävät tärkeinä vaikutuksina osallisuuteen, viihtyvyyteen ja aktiivisuuteen liittyen.

Tietoisuus omista vaikutusmahdollisuuksista – teemassa ilmeni opiskelijakunnan hallituksen rooli, jonka toiminta lisää viihtyvyyden tunnetta. Osallisuuteen koettiin vaikuttavan tietämättömyys omista vaikutusmahdollisuuksista: *”On hankalaa tietää omista vaikutusmahdollisuuksista, kun niistä ei ole oikein kerrottu.” (Teemahaastattelun aineisto).*

Oppilaitosympäristön vaikutus osallisuuteen, viihtyvyyteen ja aktiivisuuteen nähtiin olevan merkittävää. Lisäksi aineistosta kävi ilmi, kuinka siistit ja järjestelmälliset tilat vaikuttavat aktiivisuuteen ja viihtyvyyteen. Tietotekniikan osalta kuvailtiin sen vaikuttavan aktiivisuutta vaikeuttavasti.

Kavereiden vaikutus nähtiin liittyvän aktiivisuuden heikentymiseen, sillä vastauksista kävi ilmi, kavereiden keskittymisen ja älypuhelinien käytön vaikutus. Yhdessä vastauksessa nähtiin, etteivät kaverit vaikuta esimerkiksi luokkaretkeen tai koulunkäyntiin osallistumisessa.

Henkilökohtaisista asioista omaan osallistumiseen, viihtyvyyteen ja aktiivisuuteen nähtiin liittyvän vastausten perusteella muiden kannustavuus ja keskittyminen sekä käyttäytyminen muita ihmisiä kohtaan.

6 LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS AINEISTONHANKINNASSA

Hankittaessa aineistoa opinnäytetyötä varten halusin saada tietoa riippumatta sukupuolinäkökulmasta, jolloin kyselylomakkeen sekä teemahaastattelussa en kiinnittänyt huomiota vastaajien sukupuoleen. Aineistonhankinnassa kiinnitin huomiota luotettavuuden lisäämiseksi käyttämällä monimemetelmäistä aineistonhankintaa. Lisäksi aineistoa hankkiessani kerroin kyselyyn vastanneille, mitä varten tietoa kerätään ja mihin käyttötarkoitukseen saatua tietoa tullaan käyttämään. Hyviin tutkimuseettisiin käytänteisiin kuuluu kysyä lupa vastaajilta ja korostaa, että kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista (Satakunnan korkeakoulut: tutkittavien itsemääräämisoikeus)

Aineiston keruussa tavoittelin mahdollisimman avointa mallia, jonka kautta lähden selvittämään tutkimusongelmaan liittyviä näkökulmia. Aineistoa analysoidessa ja dokumentoidessa pitäydyin rehellisyydessä sekä viittauksen ilmaisun täsmälleen sillä tavoin kuin vastaajat olivat asian kirjoittaneet kyselylomakkeeseen. Opinnäytetyöntekijän ohjeina ovat avoimuus, rehellisyys ja sosiaalinen vastuu, joilla tarkoitetaan opinnäytetyön tekijän vastuuta siitä mitä hän tutkii ja miten. (Jyväskylän Yliopiston julkaisuja)

7 KEHITYSEHDOTUKSIA OPISKELIJAKUNNAN HALLITUKSEN TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEEN

Opiskelijälähtöisyyden lisäämiseksi aineiston pohjalta voitaneen puhua, että tarvetta tiedon lisäämiseksi järjestettävistä tapahtumista kaivataan. Myös se kuinka hyvin opiskelijat ovat perillä omista vaikutusmahdollisuuksista, näyttäisi olevan heikkoa. Tiedottamiseen liittyy ongelma, ettei tieto tavoita kohderyhmää. Tapahtumista kertominen oman ryhmänohjaajan kautta ei koeta yhtä tehokkaaksi kuin esimerkiksi kaverilta saatua tietoa. Lisäksi tiedottamisen kuvaillaan aineiston perusteella olevan kiinnostusta herättämätöntä ja tiedonsaanti vaikeaa. Saadusta aineistosta voi havaita kuinka perinteinen WILMA- viestintä koetaan merkitykselliseksi, vaikkakin toisena tehokkaana viestintäkanavana toimisi myös puhelinsovellus Whatsapp.

Tiedottamisen tiiveyttä ja sijoittamista tulisi harkita, sillä oppilaitoksen kotisivujen kiinnostusta herättämättömyys viestintäkanavana ei pidetty merkityksellisenä. Opiskelijakunnan hallitus voi pohtia myös sitä kehitysideaa, että jokaisesta opiskelijaryhmästä valittaisiin yksi vastuupöytäkirja, joka tiedottaisi muita oman ryhmänsä opiskelijoita. Vastuupöytäkirjat toimivat vertaistukena muulle ryhmälle ja näin ollen voivat lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta tiedostaessaan paremmin, mitä tapahtumia omassa oppilaitoksessa on tarkoitus järjestää. Vastuupöytäkirjat voisivat myös kysellä omilta opiskeluryhmiltään, millaiset tapahtumat ja mitkä sisällöt kiinnostavat. Ryhmäkeskustelut voisivat toimia jokaisen jakson alussa, joissa keskusteltaisiin kiinnostuksen kohteista järjestettäviä tapahtumia kohtaan tai miksi kiinnostusta tiettyihin tapahtumiin osallistumiseen ei ole, jolloin voitaisiin välttyä niin sanotulta turhalta työltä.

Yhtenä ongelmana WILMA- viestinnässä voi myös olla, että tapahtumista ilmoittaminen häviää muun informaation sekaan ja tällöin tulisi kiinnittää huomiota viestien otsikointiin. Otsikon mielenkiintoa lisäävä ilmaisu tekee viestin sisällöstä luettavan, jolloin yhä useampi opiskelija lukisi tapahtumailmoituksia. Myös viestien luettavuutta voidaan lisätä tiiviillä tietopakettilla, josta käy ilmi, mitä kukin tapahtuma pitää sisällään ja keitä se koskettaa. Ongelmallista tiedottamisessa on koettu se, ettei välttämättä tiedetä, keitä tarkoitetaan Pohjois-Karjalan Ammattiopisto Joensuu Tekniikan yksikön opiskelijalla, jolloin tiedotuksessa voisi täsmentää myös ne alat, jonka opiskelijoita kukin eri tiedote koskee. Kuten Ammattiopisto Joensuu kestävän kehityksen toimintaryhmä ehdottaa, teemapäivien järjestäminen voisi olla aiempaa enemmän opiskelijoiden itsensä vastuulla (PKKY: kestävän kehityksen toimintaryhmä 2015, 6.). Opiskelijälähtöisyyttä ei itsessään kyetä toteuttamaan, ellei opiskelijälähtöisyyttä kyetä kehittämään. Mielestäni vertaistuen ja – keskustelun avulla voitaisiin saavuttaa tietoa, jota virallisissa kuulemistilaisuuksissa ei voida saavuttaa. Esimerkiksi joka maanantain ryhmänohjaajan tunnin voisi aloittaa yhteisellä tiedonannolla tulevista tapahtumista ja samalla vastuopikselija voisi joko jo tunnin aikana selvittää, ketkä ovat kiinnostuneita osallistumaan, tai vastaavasti havainnoida ja kuulostella muun opiskelutoiminnan aikana ja ilmoittaa kiinnostuksesta ryhmänohjaajalle.

8 LOPUKSI

Opinnäytetyöprosessin aikana tavoitteet lopullisesta tuotoksesta muuttuivat radikaalisti. Osaltaan tavoitteiden muutokseen vaikutti tilaajan toiveet ja ideat, sekä se millainen Humanistisen ammattikorkeakoulun opinnäytetyö on ja mitä se pitää sisällään. Mielenkiintoista prosessin aikana oli seurata sivusta ja kuunnella erinäisissä Tekniikan yksikön sisäisissä henkilöstökokouksissa, mitä asioita milläkin hetkellä oli käsiteltävänä. Moniammatillinen työilmapiiri antoi paljon kokemuksia kuinka toimia suuressa ammattiopisto- organisaatiossa sekä mitkä pedagogiset kompetenssit ohjaavat oppilaitoksen toimia.

Opinnäytetyön teemojen tarkasteleminen osana ammattiopiston arjen käytänteiden kehittämistä antoi kattavan kuvan, jossa havaitsin, kuinka nopeasti uudet kehitysideoit otetaan käytännön tasolle kokeiltaviksi. Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymällä hanketoiminta on jo vakiintunut käytäntö kehitettäessä oppilaitosta, joten yhteisöpedagogiopiskelijan näkökulmasta tarkasteltuna organisaatiossa riittää kehitettävää ja ideointia.

LÄHTEET

- Aalto, Heli 2013. Menetelmäopinnot- opintojaksomateriaali. Joensuu.
Arjenarkki julkaisuja. Opiskeluhuollon käsikirja. Opiskelijoiden osallisuus. Viitattu 24.11.2015: <http://arjenarkki.fi/hyvinvointia/opiskeluhuollon-kasikirja/5-opiskelijoiden-osallisuus>
- From, Kristine & Koppinen, Marja- Leena 2012. Menossa mukana. Tukea tarvitsevan lapsen ja nuoren toiminnallinen osallistuminen. Jyväskylä: PS- kustannus.
Jyväskylän yliopiston julkaisuja. Tutkimusetiikka. Viitattu 24.11.2015: <https://staff.jyu.fi/Members/matukuiv/Tietosuoja/Tutkimusetiikka/?searchterm=eettiset%2520ohjeet>
- Kaipio, Kalevi 1999. Kasvattava yhteisö. Jyväskylä: Jyväskylän koulutuskeskus.
- Kiilakoski, Tomi & Tomperi, Tuukka & Vuorikoski, Marjo (toim.) 2005. Kenen kasvat- tus? Kriittinen pedagogiikka ja toisinkasvatuksen mahdollisuus. Tampere: Vasta- paino Oy.
- Lundbom, Pia & Herranen, Jatta (toim.) 2011. Sosiaalinen vahvistaminen kokemuk- sina ja käytänteinä. Jyväskylä: Bookwell Oy.
- Luukkainen, Olli & Valli, Raine (toim.) 2005. Kaksitoista teesiä opettajalle. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymä. Opiskelijan opas lukuvuodelle 2015- 2016.
Pohjois- Karjalan koulutuskuntayhtymä. Opiskeluhuollon koordinointi.
- Rahikka- Räsänen, N & Ryytänen, S 2014. Innokylä julkaisuja. Viitattu 24.11.2015: <https://www.innokyla.fi/documents/779703/658008d1-9f65-44e8-8d9d-3b3bfbbeeabdd>
- Reivinen, Jukka & Vähäkylä, Leena 2013. Ketä kiinnostaa? Lasten ja nuorten hyvin- vointi ja syrjäytyminen. Yhtymä: Gaudeamus Oy.
- Satakunnan korkeakoulut: tutkittavien itsemääräämisoikeus. Viitattu 24.11.2015: [http://www.satakorkea.fi/tutkimusetiikka itsemaaraamisoikeus](http://www.satakorkea.fi/tutkimusetiikka_itsemaaraamisoikeus)
- Tervonen, Jussi 2009. Jotos – polku osallisuuteen. Lasten ja nuorten osallisuude käsikirja. Tampere: Tampereen kaupunki.

Virsta virtual statistics. Teemahaastattelu.

Viitattu 24.11.2015: <https://www.stat.fi/virsta/tkeruu/04/03/>

LIITTEET

Liite 1.

KYSELY

Kysely tuottaa tietoa opiskelijakunnan hallitukselle (JOPO: lle): Millä keinoin Tekniikan yksikössä kyettäisiin järjestämään jatkossa mielekkäämpiä tapahtumia sekä missä tapahtumista olisi hyvä tiedottaa, jotta tieto saavuttaisi Tekniikan yksikön opiskelijat nykyistä paremmin. Kysely liittyy Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijan opinnäytetyöhön. Kyselyn vastaukset ovat ehdottoman luottamuksellisia, eikä niitä jaeta kenenkään tietoon. Vastaukset jäävät opinnäytetyötä tekevän haltuun ja niitä käytetään aineistona opinnäytetyössä.

1. Kirjoita vapaamuotoisesti ranskalaisin viivoin: mitä opiskelijoille yhteisesti suunnattuja tapahtumia on järjestetty lukuvuonna 2014 - 2015?

2. Missä seuraisit mieluiten tiedotuksia oppilaitoksessasi järjestettävistä opiskelijoille suunnatuista tapahtumista? Rastita sopivin vaihtoehto. (Voit valita useammankin)

- Wilma
- Sähköinen työpöytä (STP)
- AmoJTK- kotisivut
- Facebook
- Instagram
- Sähköposti
- Whatsapp
- Oppilaitoksen pääradio- aamunavaukset
- Oppilaitoksen ilmoitustaulut
- Infonäytöt
- Muu, mikä? _____

---

3. Ympyröi mielestäsi sopivin vaihtoehto asteikolla 1 - 5. Kuinka kiinnostaviksi koet oppilaitoksessasi opiskelijoille järjestettävät tapahtumat. 1= ei kiinnosta yhtään, 2= kiinnostaa vähän, 3= en osaa sanoa, 4= melko kiinnostavia, 5= kiinnostaa paljon. Ympyröi mielestäsi sopivin.

1   2   3   4   5

4. Kerro lyhyesti omin sanoin, millä keinoin oppilaitoksessa voitaisiin lisätä yhteisten tapahtumien kiinnostavuutta

---

---

5. Mitkä seuraavista vaikuttavat mielestäsi eniten osallistumiseesi tai opiskelijoille suunnattuihin tapahtumiin. Valitse kolme mielestäsi tärkeintä asiaa ja merkkää ne numeroilla 1 – 3 tärkeysjärjestyksessä. 1= tärkein, 2= toiseksi tärkein, 3= kolmanneksi tärkein.

- kaverit osallistuvat
- opettajan innostavuus
- tapahtumien sisältö
- tieto tapahtumasta riittävän ajoissa
- ajankohta
- tapahtuman tiedotus mielenkiintoinen
- hyvä yhteishenki
- Muu,mikä? _____

---

6. Kuinka koet seuraavien asioiden vaikuttavan osallistumiseesi oppilaitoksen tapahtumiin? Vastausasteikko 1- 5. 1= ei vaikuta yhtään, 2= vaikuttaa hieman, 3= en osaa sanoa, 4= vaikuttaa melko paljon, 5= vaikuttaa erittäin paljon.

Tietyt opiskelijat osallistuvat myös	1	2	3	4	5
Kaverit osallistuvat	1	2	3	4	5
Oma ryhmänohjaaja/ opettaja innostaa	1	2	3	4	5
Tapahtuma kuulostaa mielenkiintoiselta	1	2	3	4	5
Olet saanut tiedon tapahtumasta riittävän ajoissa	1	2	3	4	5

Liite 2.

Tapahtumista tiedottaminen:

Missä kannattaisi tiedottaa?

Millä aikataululla?

Kenen pitäisi olla vastuussa tiedottamisesta?

Millainen tiedotteen pitäisi mielestäsi olla?

Mitä mahdollisuuksia näet olevan tiedottamiselle Tekniikan yksikössä?

Millaisena näet opiskelijakunnan hallituksen (JOPO) roolin?

Mitkä asiat ovat vaikuttaneet siihen, ettet ole huomannut ilmoituksia tapahtumista?

Teemoittainen ryhmähaastattelu:

Ydinkysymyksenä on: Mitkä asiat mielestänne vaikuttavat omaan osallistumiseen, aktiivisuuteen ja viihtyvyyteen omassa oppilaitoksessanne liittyen yhteisiin tapahtumiin osallistumisessa? Seuraavassa aihealueet, joita pohditaan:

Tietoisuus omista vaikutusmahdollisuuksista omassa oppilaitoksessa

Oppilaitosympäristö

Tietotekniikka

Kavereiden vaikutus osallisuuteen, viihtyvyyteen ja aktiivisuuteen

Henkilökohtaiset asiat

Teemahaastattelussa on tärkeää kertoa omin sanoin, mitä ajatuksia sinulla herää käsiteltävistä aiheista. Haastattelija pyrkii havainnollistamaan tarpeen mukaan, mitä aiheiden käsitteet tarkoittavat, kuitenkin vaikuttamatta esimerkein tai ideoin niihin asioihin, joita haastattelutilanteessa pohditaan ryhmissä. Keskustelkaa omassa ryhmässä, mitkä asiat vaikuttavat mielestänne omaan aiheeseenne. Kirjoittakaa jokainen asia rohkeasti ylös paperille. Voitte kirjoittaa pohdinnan ranskalaisin viivoin.